

پارٲ

معرفی دوره آموزشی روش های تدبر کلمه ای

❖ چستی روش های تدبر کلمه ای در قرآن

سومین کتابی که در دوره عمومی روش های تدبر در قرآن ارائه می شود، کتاب روش های تدبر کلمه ای است. این کتاب با ارائه روش هایی درصدد است تا مخاطب بتواند با رویکرد کلمه ای، قرآن را مورد بررسی قرار دهد و به کمک کلمات و مفاهیم یک سوره به غرض آن نزدیک شود.

هر کلمه در سوره و در کل قرآن جایگاه، نقش و کارکردی دارد که تدبر کلمه ای قرآن، عهده دار تبیین این سه است. چنین تبیینی است که می تواند مخاطب را قادر سازد تا کلمات مناسب و متناسب با مقصد خود را شناسایی کرده و تشخیص دهد.

❖ ضرورت و چرایی تدبر کلمه ای در قرآن

کلمات کلید فهم حقایق قرآن هستند. چراکه کلمات از یک سو مخاطب را به حقایق و معنای خود دلالت داده و از سوی دیگر با مصادیق مرتبط می سازند. بنابراین در تدبر کلمه ای، چگونگی کشف ارتباط معانی کلمات با حقایق و نیز چگونگی کشف ارتباط مصادیق با معانی مد نظر است.

در تدبر کلمه ای معلوم می شود که هر کلمه ای در راستای تبیین موضوع و غرض سوره به کارگرفته شده است، لذا فهم دقیق یک کلمه، فرد را به حقایق از سوره می رساند و او می تواند آن حقایق را به کار گیرد. بدین ترتیب او قوانین زندگی را شناخته، با شناخت مصادیق آن امکان تعمیم آن را یافته می تواند در موقعیت های عمل آنها را به کارگیرد.

بنابراین می توان گفت علم به حقایق و شناخت مصادیق آن در موقعیت های عملی از طریق کلمات میسر می شود و این خود بیانگر ضرورت تدبر کلمه ای است.

❖ سیر تدبر کلمه ای

در تدبر کلمه ای مخاطب در می یابد:

- می توان به معنا، مصداق و مفهوم کلمات توجه کرده و از این طریق کلمات را بهتر شناخت؛
- می توان روابط موجود بین کلمات یک آیه و یا یک سوره را مورد توجه قرار داد و از این طریق کلمه را در سوره دقیق تر مورد بررسی قرار داد،
- می توان کلمات را در خود سوره مطالعه کرد و تعاریف کلمات یک سوره را از متن آن استخراج نمود؛
- می توان به ارتباط کلمات با غرض سوره توجه نمود و به نظم موجود بین کلمات یک سوره با محوریت مفهوم یا کلمه محوری در غرض رسید،

و خلاصه این که مخاطب درمی‌یابد به کمک کلمات می‌توان بین متن قرآن و متن زندگی حرکت کرد، حقایق قرآن را در زندگی عینیت بخشید و مسائل زندگی را به قرآن ارجاع داد.

از این رو سیر دروس کتاب از بحث راجع به معنا شروع شده و به ارتباط زنجیره کلمات یک سوره ختم می‌شود. گفتنی است هر درس دربردارنده سوره و روش بوده و این دو به صورت ممزوج با یکدیگر آمده‌اند:

درس اول: معنا- سوره مبارکه حمد

درس دوم: معنا و مصداق- سوره مبارکه توحید

درس سوم: مصداق و مفهوم- سوره مبارکه عصر

درس چهارم: انواع تعریف کلمه- سوره مبارکه کوثر

درس پنجم: تعریف و معرفی کلمات در قرآن- سوره مبارکه مطففین

درس ششم: سوره مبارکه طارق- اشتراک معنا

درس هفتم: سوره مبارکه بروج- غرض سوره، روح جاری در کلمات

درس هشتم: سوره مبارکه نبأ- محکم و متشابه

درس نهم: سوره مبارکه زمر- ارتباط زنجیره‌ای کلمات در سوره

❖ پیش نیاز تدبر کلمه‌ای

مهم‌ترین پیش نیاز تدبر کلمه‌ای نیاز به دریافت و فهم عمیق‌تر قرآن است؛ این نیاز معمولاً وقتی شکل می‌گیرد که یک سوره را می‌خوانیم و اهتمام عملی بدان داریم و می‌خواهیم نحوه عینیت بخشیدن به حقایق را دریابیم یا در میدان عمل با سؤالات و نیازهایی مواجه می‌شویم که پاسخ به آنها نیازمند عمیق‌تر شدن و دقت در کلمات آیات و سوره‌هاست.

❖ نحوه ارزیابی تدبر کلمه‌ای

چنانچه بتوانیم در مواجهه با یک سوره، در کلمات آن به ویژه کلمات کلیدی عمیق شویم؛ در تدبر کلمه‌ای توفیق حاصل کرده‌ایم؛ شاخص‌های این توفیق عبارت است از اینکه فهم خود را از کلمات سوره ارتقا داده، به تعریفی از آن کلمه در سوره برسیم، ارتباط بین کلمات یک سوره را بتوانیم کشف کنیم و در نهایت اینکه سوره و غرض هدایتی آن را از مسیر فهم کلمات بفهمیم.

➤ برای ثبت نام در دوره‌های روش‌های تدبر کلمه‌ای در قرآن به سایت مدرسه تدبر و مدرسه آموزش مجازی مراجعه بفرمایید:

[نشانی سایت مدرسه تدبر](#)

[نشانی سایت مدرسه آموزش مجازی](#)

➤ برای تهیه کتاب می‌توانید از یکی از روش‌های زیر استفاده نمایید:
برای دریافت نسخه فیزیکی این کتاب از سایت انتشارات قرآن و اهل بیت نبوت علیهم السلام به [اینجا](#) مراجعه نمایید.
برای دریافت نسخه الکترونیکی این کتاب از سایت طاقچه به [اینجا](#) مراجعه نمایید.